

“ Ἐκ τῆς Περσίας μετέβην εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὅπου εἶδον ἔθνος ποιμενικὸν καὶ φιλοπόλεμον, οἵτινες ζῶσιν ἀνευ σταθερᾶς κατοικίας, μόνα πλούτη ἔχοντες τὰ ποιμνία καὶ τὰς ἀγέλας των, καὶ ἀνέκαθεν πολεμοῦντες κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καίτοι μήτ’ ἐπιθυμοῦντες μήτε φθοιοῦντες τὰ κτήματά των.”

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

Ἡ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ἦτον ἀρετὴ κοινὴ καὶ εἰς τοὺς ἔθνη-
κούς. Τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων τὰ δημόσια ξενοδο-
χεῖα δὲν ἦσαν σχεδὸν δι’ ἄλλους εἰμὴ διὰ τοὺς πένθητας· οἱ πεπολιτισμένοι ἄνθρωποι εἰς ὅλας τὰς πόλεις, ὅπου ἐπραγματεύοντο, εἶχον φίλους, οἵτινες ὑπεδέχοντο αὐτοὺς ἀμοιβαίως εἰς τὰς οἰκίας των. Τὸ δικαίωμα τοῦτο διακω-
νίζετο εἰς τὰς οἰκογενεῖας· ἦτον ὁ πρῶτος δεσμὸς τῆς φι-
λίας εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, καὶ ἐξετά-
θη ἔπειτα εἰς ὅλον τὸ βασιλεῖον τῆς Ῥώμης. Ἐτήρουν τοῦτο τὸ δικαίωμα ὡς μέρος τῆς θρησκείας των· ὁ Ζεὺς ἐλέγετο ὅτι ἐπέιχε τὸν πρῶτον τόπον εἰς αὐτὴν τὴν φιλο-
ξενίαν· ὁ ξενοδόχος, καὶ ἡ τράπεζα, ἐν ἣ ἔτρωγον, ἐνομι-
ζοντο ἱερά.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ θαυμάσωμεν ἐὰν οἱ παλαιοὶ Χρι-
στιανοὶ μετήρχοντο τὴν φιλοξενίαν, αὐτοὶ, λέγω, οἵτινες ὅλοι ἐλογίζοντο ἀναμεταξύ των ὡς φίλοι καὶ ὡς ἀδελφοί, καὶ ἤξευρον ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρήγγειλεν αὐτὴν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ ἔργα τὰ πλέον εὐπρόσδεκτα. Ἄν μόνον ὁ ξένος ἔδειχεν ὅτι ἦτον ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, καὶ τῆς κοι-
νότητος τῆς Ἐκκλησίας, εὐθὺς ὑπεδέχοντο αὐτὸν μὲ ἀνοι-
κτὰς ἀγκάλας· ἐὰν τις ἤθελε βάλει κἂν εἰς τὸν νοῦν του νὰ κλείσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν οἰκίαν του, ἐφοβεῖτο μήπως ἐδίωξε τὸν ἴδιον Ἰησοῦν Χριστόν. Ἦτον ὁμοῦ ἀναγκαῖον νὰ γνω-
ρισθῇ ὡς Χριστιανός. Διὰ τοῦτο ὅσοι Χριστιανοὶ ἐταξεί-
δευον ἐλάμβανον γράμματα ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπόν των, καὶ ταῦτα εἶχον σημεῖά τινα, γνωστὰ εἰς μόνους τοὺς Χριστι-
ανούς. Ἐδειχον τὴν κατάστασιν τοῦ ταξειδεύοντος, ἂν ἦτον Ὀρθόδοξος Χριστιανός, ἂν, ἀφοῦ ἔγεινεν Αἰρετικὸς, ἢ ἀφωρισμένος, ἐμβῆκε πάλιν εἰς τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλη-
σίας· ἂν ἦτο Κατηχούμενος, ἢ Μετανοῶν· ἂν ἦτο Κλη-
ρικὸς, καὶ ποίου βαθμοῦ· ἐπειδὴ οἱ Κληρικοὶ δὲν ἐταξεί-
δευον ποτὲ χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου των. Ἦσαν προσέτι καὶ γράμματα συστατικὰ διὰ νὰ διακρίνωσι τοὺς πλέον ἀξιοτίμους, ὡς τοὺς Ὁμολογητὰς, ἢ τοὺς Διδασκά-
λους, ἢ ἐκείνους, οἵτινες εἶχον χρεῖαν ἰδιαιτέρας τινὸς βοη-
θείας.

Τὸ πρῶτον ἔργον τῆς φιλοξενίας ἦτο νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας τοῦ ξένου. Φαίνεται αὕτη ἡ συνήθεια εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γραφῆς, καὶ ὁ τρόπος, καθ’ ὃν ὑπεδέχοντο οἱ πα-
λαιοὶ, ἔκαμιν ἀναγκαῖαν αὐτὴν τὴν περιποίησιν. Ὅθεν παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἡ νίψις τῶν ποδῶν ἐνίστε συνδέεται μετὰ τῆς φιλοξενίας. Ἄν ὁ ξένος ἦτον ἐντελῶς

ἐκ τῆς κοινότητος τῆς Ἐκκλησίας, προσήχθετο μετὰ τοῦ ξενοδόχου, καὶ ἐγίνοντο εἰς αὐτὸν ὄλαι αἱ τιμαὶ τῆς οἰκίας· νὰ προσευχηθῇ, νὰ καθίσῃ εἰς τὸν πρῶτον τόπον τῆς τρα-
πέζης, νὰ διδάξῃ τὴν οἰκογενεῖαν. Ἐτιμῶντο οἱ Κληρικοὶ ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμὸν των· καὶ ἂν Ἐπίσκοπός τις ἐτα-
ξείδευεν, ἐπροσκαλεῖτο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ νὰ διδάξῃ, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐνότητα τῆς Ἱερωσύνης, καὶ τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ’ ἐὰν ὁ ταξειδεύων ἦτον ἄπιστος, ἢ εἰς κατάστασιν τοιαύτην, ὥστε δὲν ἠδύ-
ναντο νὰ προσευχηθῶσιν, ἢ νὰ συμφάγωσι μετ’ αὐτοῦ, ἐλάμ-
βανεν ὑποδοχὴν μ’ ὅλον τοῦτο καὶ καλὴν περιποίησιν. Οὕ-
τως οἱ Χριστιανοὶ ἠκολούθουν μὲ μεγάλην ἀγάπην τὰς δια-
ταγὰς τοῦ ἡγεμόνου, ὅστις τοὺς ὑπεχρέωνε νὰ δέχωνται τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἀξιωματικούς, καὶ τοὺς ταξειδεύον-
τας δι’ ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλείου, ἢ νὰ τοὺς δίδωσι τὰς ἀναγκαῖας τροφὰς. Ὁ Ἅγιος Παχώμιος, ὅστις ἐπεφορ-
τίσθη πολλὰ νέος νὰ δουλεύῃ εἰς τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων, ἐξέπλευσε μετὰ τῶν συντρόφων του, καὶ φθάσας εἰς τινα πόλιν, ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅτι τὸν ἐδέχθησαν οἱ κά-
τοικοι μὲ τόσῃν δεξίωσιν, καὶ τὸν περιποιήθησαν τόσον, ὥστε ἠθέλε τις εἰπεῖν ὅτι ἦσαν παλαιοὶ φίλοι του. Ἡρώ-
τησε τίνες ἦσαν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἦσαν ἄνθρωποι ἰδιαιτέρας τι-
νὸς θρησκείας, ὀνομαζόμενοι Χριστιανοί. Ἀπὸ αὐτὴν δὲ τὴν στιγμήν ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, καὶ αὕτη ἐστάθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιστροφῆς του.

[Ἐκ τοῦ Ἀββᾶ ΦΛΕΥΡΙΟΥ.]

ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ.

ΠΡΕΠΕΙ νὰ προσευχόμεθα μετὰ ταπεινώσεως. Καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ παρασταθῇ ὁ μηδαμινὸς ἄνθρωπος πρὸς τὴν Θεῖαν Μεγαλειότητα, εἰμὴ ταπεινὸς καὶ συνεσταλμέ-
νος διὰ τὴν συναίσθησιν τῆς ἑαυτοῦ ἀθλιότητος; Ὅλα τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ τῆς φύσεως θεάματα μᾶς ἐξιστῶσιν, ὅταν προσβάλλωσιν εἰς τὰς ἡμετέρας αἰσθήσεις, καὶ μᾶς παριστάνουσι τὴν, ὡς πρὸς αὐτὰ, σμικρότητα καὶ ἀσθένειαν ἡμῶν. Ἀθεώρητον ὕψος ὀρέων, καὶ πέλαγος ἀχανῆς, καὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου ἢ ἄβυσσος, καὶ τὰ τῶν ἀστρῶν ἀναριθμητὰ στρατεύματα, καὶ μόνον τοῦ φωτοφόρου γί-
γαντος τῆς ἡμέρας τὸ ὑπερένδοξον μεγαλεῖον, καὶ μιᾶς φωτὸς ἀκτίνος ἢ ἀνεῖκαστος ταχύτης, καὶ αὐτῆς ἡμῶν τῆς διανοίας ἢ πάλιν ἀκατανόητος πτέρωσις, βυθίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ἔκστασιν καὶ θάμβος διὰ τὴν τῆς ἑαυτοῦ σμικρότητος καὶ ἀδυναμίας συναίσθησιν, ἥτις ταπεινώνει τὴν ἔπαρσιν καὶ τὸ οἶδημα τῆς ματαίας αὐτοῦ ὑψηλοφρο-
σύνης. Μετὰ ποίας λοιπὸν ταπεινώσεως χρεωστῆ νὰ πα-
ριστάνηται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἄπειρον καὶ παντοδύνα-
μον Δημιουργὸν τοῦ παντός, ὅταν μέλλῃ νὰ προσφέρῃ τὰς ἑαυτοῦ δεήσεις καὶ ἱκεσίας, καὶ τῆς εὐχαριστίας τοὺς ὕμνους; Κύριέ μου, ἔλεγεν ὁ Ἀβραάμ, Σὺ εἶσαι Θεός, ἐγὼ δὲ τί, Κύριε; Σὺ μονάρχης τοῦ παντός, καὶ ἐγὼ ὀλίγη κόνις· «Ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός.» Ὁ Θεέ μου, ἔκραζεν ὁ Δα-